

Työpaikkaonnettomuuksien tutkinta (TOT)

**TUTKIEN
TURVALLISUUTTA
VUODESTA 1985**

40/97

Maatalouslomitus

Maatalouslomittaja oli juoksuttamassa ravihevosta ravikärryillä.
Kun hän lähestyi rautatien ylikulkukohtaa, ravihevonen
pillastui ja juoksi suoraan ohikulkevan junan
kylkeen. Maatalouslomittaja menehtyi
välittömästi.

TOT 40/97

1 TAPAHTUMAN KULKU

1.1 Tausta

Maatalouslomittaja NN oli kunnan palveluksessa. Hän oli tullut onnettomuusaamuna lomitustyöhön maatilalle, jossa hän oli ollut aiemminkin töissä. NN:n koti oli aivan maatilalla läheisyydessä. Maatilalla omistajat eivät olleet onnettomuspäivänä paikalla.

Maatilalla oli mm. ravihevosiä, joiden juoksuttaminen kuului maatalouslomittajan työtehtäviin. Maatilalla oli hoidossa myös NN:n oma hevonen, jota hän kävi päivittäin hoitamassa ja juoksuttamassa.

Maatilalla ollut lämminverihevonen (6-vuotias ruuna) oli tottunut ohikulkeviin autoihin ja juniin, eikä se ollut maatilalla isännän ja hevosen omistajan kertoman mukaan pelästynyt niitä aiemmin. Hevonen oli ollut varsana laitumella aivan junaradan vieressä. Lisäksi omistaja oli juoksuttanut sitä usein reitillä, joka kulki radan ylitse. Tasoylikäytävissä oli puomit alhaalla onnettomuuden sattuessa.

Omistaja oli kuitenkin kertomansa mukaan varonut aina ohimeneviä junia. Kuultuaan junan tulevan hän oli pysäyttänyt hevosen noin 100 m ennen ylikäytävää ja odottanut junan ohimenoa.

Maatilalla omilla mailla ja sen välittömässä läheisyydessä oli 5 eri lenkkiä, joissa ei ollut tasoylikäytävää, kuten 2 km:n peltolenkki ja 4 eripituista (14-22 km) metsälentä.

Onnettomuusaamuna NN valjasti lämminverihevosen perään ravikärryt. Tämän jälkeen hän lähti juoksuttamaan hevosta kylätietä pitkin. Reitillä pituus oli noin 5 km. Reitti kulki kahden tasoylikäytävän ylitse ja NN:n kotitalon ohitse. Onnettomuuskohtalta oli vielä 2 km:n matka maatilalle. NN oli aiemminkin juoksuttanut hevosia tällä reitillä.

1.2 Tapaturma

Kun NN ravihevosta ohjastaen lähestyi toista tasoylikäytävää, ohitse kulki pitkä tavarajuna. Tällä kohtaa kylätie kulki maatalousrakennusten välissä. Jälkien perusteella on jälkepäin havaittu, että noin 50 m

ennen tasoylikäytävää hevonen pillastui ja juoksi mutkittellen ensin alhaalla olevaa puolipuomia päin ja sen jälkeen päin ohitse ajavaa tavarajunaa. NN ja ravihevonen menehtyivät välittömästi.

Ohikulkeneessa junassa ei havaittu onnettomuutta. Onnettomuudella ei ollut silminnäkijöitä. NN:n oli viimeksi nähty kaksi tyttöä, jotka olivat olleet tien varressa 200 m metriä ennen tasoylikäytävää.

Onnettomuuden jälkeen ei kyetty selvittämään sitä, miksi NN ei hypännyt pois kärrystä ennen junaan törmäämistä. Tähän hänellä olisi pitänyt olla mahdollisuus.

1.3 Kokemus ja soveltuvuus

NN oli 18-vuotias (nainen). Hän oli ollut maatalouslomittajana vasta vähän aikaa. Koska NN:llä oli puolen vuoden kokemus ravihevosten käsittelystä kyseisellä tilalla, hänen katsottiin soveltuvan hyvin lomitustehtävään.

2 TAPATURMATEKIJÄT

Ravihevonen pillastui

Ravihevonen pillastui tuntemattomasta syystä 50 m ennen tasoylikäytävää. NN oli yrittänyt pysäyttää hevosta, koska hevosen jäljet mutkittelivat pillastumisen jälkeen. On mahdollista, että ampiainen, paarma tai junan aiheuttama ääni, tärinä tai rakennuksista heijastunut kaiku saattoivat häiritä hevosta. Omistajan mukaan hevonen ei ollut paarmaherkkä.

Reitin valinta

NN valitsi sellaisen reitin, joka kulki tasoylikäytävän ylitse. Hänellä olisi ollut mahdollisuus valita viisi muuta turvallisempaa reittiä. NN saattoi valita ko. reitin siksi, että hänen kotinsa sijaitti sen varrella. Tosin hän ei poikennut kotonaan tämän lenkin aikana.

Puutteellinen opastus

NN:lle ei oltu annettu riittävästi opastusta kyseisen tilan sijainnista johtuen turvallisten reittien valitsemisesta tai siitä, miten pitää toimia tasoylikäytävää lähestyttäessä.

3. VASTAAVIEN TYÖTAPATURMIEN ESTÄMINEN

3.1 Perehdyttäminen ja soveltuvuus lomitustyöhön

Maatalouslomittajien ja maatilalla annettavaa perehdyttämistä ja työhön opastusta tulee tehostaa työturvallisuuden osalta. Etenkin nuorten lomittajien opastusta on tehostettava.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää maatalouslomituksen kuuluviin erityistehtäviin ja valitun maatalouslomittajan soveltuvuutta näihin erityistehtäviin.

3.2 Valvonta

Kunnan johtavan lomittajan tulee selvittää maatilalla työturvallisuusriskit ja opastaa osaltaan lomittajaa riskien vähentämisessä. Maatilalla omistajan on myös huolehdittava ja valvottava, että lomittaja tekee maatilalla työt turvallisesti.

3.3 Ajoreittien valinta

Valmennuksessa käytettävät ajoreitit tulee suunnitella ja tarkastaa huolella etukäteen, jotta ylimääräiset häiriötekijät tunnistetaan ja saadaan mahdollisesti poistettua.

Lisätietoja:

– Hevoshoidon turvallisuus, Mela, 1997, 14 sivua.

LIITTEET

- Valokuvia

Maatalouslomitus

Kuva 1. Yleiskuva tulosuunnasta.

Kuva 2. Yleiskuva menosuuntaan sekä kohta, missä ravihevonen pillastui. Taustalla näkyy vartioitu tasoristeys, missä yhteentörmäys junan kanssa tapahtui.

TAPATURMAVAKUUTUSLAITOSTEN LIITTO

Albertinkatu 30 A, 00120 Helsinki • Puhelin 09-680 401 • Telefax 09-680 40 389

Lisätietoja: Osastopäällikkö Hannu Tarvainen, puh. 680 40 388 tai työturvallisuusinsinööri Sakari Seppänen, puh. 09-680 40 377 • Tilaukset: Osastosihteeri Terttu Kumlin, puh. 09-680 40 385